HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

שיש זונה ונצורת לב: הרחלים יוצאות בבולות: מאי בבולות? [א]שמכבלין אליה שלהן למטה כדי שלא יעלו עליהן הזכרים מאי משמע דהאי בבול לישנא דלא עביד פירי הוא דכתיב [ב]מה הערים [האלה] אשר נתת לי אחי ויקרא [ג](להן) ארץ כבול עד היום הזה מאי ארץ כבול א"ר הונא שהיו בה בני אדם שמכובלין בכסף ובזהב אמר ליה רבא אי הכי היינו דכתיב [ד](כי לא) ישרו בעיניו מפני שמכובלין בכסף ובזהב לא ישרו בעיניו אמר ליה אין כיון דעתירי ומפנקי לא עבדי עבידתא רב נחמן בר יצחק אמר ארץ חומטון היתה ואמאי קרי לה כבול דמשתרגא בה כרעא עד כבלא ואמרי אינשי ארעא מכבלא דלא עבד פירי: כבונות: מאי כבונות? [ה]שמכבנין אותו למילת: [ו]כדתנן שאת כצמר לבן [ז]מאי צמר לבן אמר רב ביבי בר אביי כצמר נקי בן יומו שמכבנין אותו למילת: והעזים יוצאות צרורות: איתמר רב אמר [ח]הלכה כר' יהודה ושמואל אמר הלכה כר' יוסי ואיבא דמתני להא שמעתא באפי נפשיה רב אמר ליבש מותר ולא לחלב ושמואל אמר אחד זה ואחד זה אסור ואיבא דמתני להא אהא עזים יוצאות צרורות ליבש אבל לא לחלב משום ר' יהודה בן בתירא אמרו כך הלכה אבל מי מפים איזו ליבש ואיזו לחלב ומתוך שאין מכירים אחד זה ואחד זה אסור אמר שמואל ואמרי לה אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יהודה בן בתירא כי אתא רבין אמר ר"י הלכה כת"ק: **מתני'** ובמה אינה יוצאה לא יצא גמל במטולטלת לא עקוד ולא רגול וכן שאר כל הבהמות [ט]לא יקשור גמלים זה בזה וימשוך אבל מכנים חבלים לתוך ידו וימשוך ובלבד שלא יכרוך: **גמ'** תנא [י]לא יצא הגמל במטולטלת הקשורה לו בזנבו אבל יוצא הוא במטולטלת הקשורה בזנבו ובחוטרתו אמר רבה בר רב הונא יוצא הגמל במטולטלת הקשורה לה בשלייתה: לא [יא]עקוד ולא רגול: א"ר יהודה [יב]עקוד עקידת יד ורגל ביצחק בן אברהם רגול שלא יכוף ידו על גבי זרועו ויקשור מיתיבי עקוד שתי ידים ושתי רגלים רגול שלא יכוף ידו על גבי זרועו ויקשור הוא דאמר כי האי תנא דתניא עקוד עקידת יד ורגל או שתי ידים ושתי רגלים רגול שלא יכוף ידו ע"ג זרועו ויקשור ואכתי לא דמי בשלמא רישא וסיפא ניחא מציעתא קשיא אלא הוא דאמר כי האי תנא עקוד עקידת יד ורגל ביצחק בן אברהם רגול שלא יכוף ידו על גבי זרועו ויקשור: ולא יקשור גמלים: מאי טעמא אמר רב אשי משום דמיחזי [יג]כמאן דאזיל לחינגא: אבל מכנים: אמר רב אשי לא שנו אלא לענין כלאים כלאים דמאי אילימא כלאים דאדם והתנן [יד]אדם מותר עם כולם לחרוש ולמשוך אלא כלאים דחבלים [טו]והתניא [טז]תכיפה אחת אינה חיבור לעולם כלאים דחבלים והכי קאמר ובלבד שלא יכרוך ויקשור אמר שמואל [יז]ובלבד שלא יצא [חבל] מתחת ידו טפח והא תנא דבי שמואל טפחיים אמר אביי השתא דאמר שמואל טפח ותנא דבי שמואל [יח]טפחיים שמואל [יט]הלכה למעשה אתא לאשמעינן והתניא

עד בבלא. מפרש ר"י עד הסוק כלומר בפ' במה תפסה (לקמן דף סג.:) בירית נחתא כגלים בזמים שמניחין הכבלים בזוק: **רב אמר ליבש מותר בו'.** ומ"ת [א]אי ליתא מר הלכה כמר[ב] וי"ל [ג]משום [ד]לימא דמפלי להו לתנאי[ג ה]:

הלכה כר' יהודה בן בתירא. הא דנקט ר' יהודה בן בתירא ולא נקט ר' יוסי משום דנמקום שמין עושין כלל אלא כדי ליבש אבל ר' יהודה בן בתירא לא שייך תמה מי מפים ור' יוסי [ו]אוסר משום דלימא דמפלי להו לתנאי[ג ה]:

דילמא נפיל: ר"ת גריס **אמר** רב הלכה בת"ק ושמואל אמר כו' ובן כי אתא רבין א"ר יוחנן הלכה כתנא קמא. ומתי שפיר מיכא דמתני לה לדרב ושמואל דלעיל מהא:

והתנן אדם מותר עם כולם לחרוש ולמשוך. ומ"ת אפי' יהא מדם נמי אסור[ד] תקשה דמתי כלאים שייך הכא כיון שאינו מוכן בשעה וכקרון דהא בשבת מיירי[ה] ומיהו לומר לאסור להניח כלאים אפי' לא ימשוך שוס דבר דאם כן יהא אסור להוליך ולהזיז ממקומו שור פסולי המוקדשין דחשיב[ו] כמי מיעס כדאמרי' בפרק בתרא דמכות (דף כב.) המניח בשור פסולי המוקדשין לוקה גוף אחד הוא ועשאו ככמה מני גופיס וי"ל דה"ק מילימא כלאים דאדם והא דקתני ובלבד שלא יכרוך במול קאמר [ז]כדלקמן[ח] לעיל (פ"ג דף כג.:)[ט] ולא בשמן שריפה דאיירי ביו"ט[י] ומיירי שמוכיח שוס דבר אי נמי י"ל[יא] דאשמעינן מה שמוכיח שניהם את האחד:

מתני

רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' יהודה בן בתירא כי אתא רבין אמר ר"י הלכה כת"ק: **מתני'** ובמה אינה יוצאה לא יצא גמל במטולטלת לא עקוד ולא רגול וכן שאר כל הבהמות [ט]לא יקשור גמלים זה בזה וימשוך אבל מכנים חבלים לתוך ידו וימשוך ובלבד שלא יכרוך: **גמ'** תנא [י]לא יצא הגמל במטולטלת הקשורה לו בזנבו אבל יוצא הוא במטולטלת הקשורה בזנבו ובחוטרתו אמר רבה בר רב הונא יוצא הגמל במטולטלת הקשורה לה בשלייתה: לא [יא]עקוד ולא רגול: א"ר יהודה [יב]עקוד עקידת יד ורגל ביצחק בן אברהם רגול שלא יכוף ידו על גבי זרועו ויקשור מיתיבי עקוד שתי ידים ושתי רגלים רגול שלא יכוף ידו על גבי זרועו ויקשור הוא דאמר כי האי תנא דתניא עקוד עקידת יד ורגל או שתי ידים ושתי רגלים רגול שלא יכוף ידו ע"ג זרועו ויקשור ואכתי לא דמי בשלמא רישא וסיפא ניחא מציעתא קשיא אלא הוא דאמר כי האי תנא עקוד עקידת יד ורגל ביצחק בן אברהם רגול שלא יכוף ידו על גבי זרועו ויקשור: ולא יקשור גמלים: מאי טעמא אמר רב אשי משום דמיחזי [יג]כמאן דאזיל לחינגא: אבל מכנים: אמר רב אשי לא שנו אלא לענין כלאים כלאים דמאי אילימא כלאים דאדם והתנן [יד]אדם מותר עם כולם לחרוש ולמשוך אלא כלאים דחבלים [טו]והתניא [טז]תכיפה אחת אינה חיבור לעולם כלאים דחבלים והכי קאמר ובלבד שלא יכרוך ויקשור אמר שמואל [יז]ובלבד שלא יצא [חבל] מתחת ידו טפח והא תנא דבי שמואל טפחיים אמר אביי השתא דאמר שמואל טפח ותנא דבי שמואל [יח]טפחיים שמואל [יט]הלכה למעשה אתא לאשמעינן והתניא

כמר וחבלי פסתן וכי כריך להו הוו כלאים וידו מתממא בחזיתן וקסבר [כ]דבר שאין מתכוין מסור: **אי נימא כלאים דאדם.** לכי כריך להן סביבות ידו נמלא קשור עם הגמלים ופעמים שהן מושכין שוס דבר ונמלא אדם וגמל מהניגין יחד: **והתנן אדם מותר עם כולם.** עם כל הבהמות לחרוש ולמשוך אלמא שני מיני בהמה יחד כעין שור וחמור ומשנה זו במסכת כלאים: **הסובך.** בגדי כמר ופסתים: **בתכיפה אחת.** כגון ע"י מחט פעם אחת או שקשר קשר אחד: **אינו חיבור.** דכתיב (דברים כב) כמר ופשתים יחדו לא תלבש תורה אחת מבוא יפה למתקיים: כריכה וקשירה בשתי תכיפות: **אלא יצא חבל.** לאם התפל לא יצא מתחת ידו טפח למטה דלמי כמי שנוטפה בידו ולא מתחזי שהיא מפסקת הגמלים: **שמואל.** לחמר טפח לחורזי הלכה למעשה אתא לאשמעינן דהבא לימלך לפנינו לחמרינן ליה טפח אלא להקל בחיסורין ומיהו עד טפחיים ליכא לחיסור:

והתניא

שיכרוך עובר משום כלאים. והתנן התוכף תכיפה אחת אינה חבור, הנה תכיפה שהיא כגון תפירה אחת אינה חיבור וכ"ש כריכה שאינה חיבור. ושנינן מתניתין לא יכרוך ויקשור שנמצאת כריכה (ותפירה) [וקשירה] כעין שתי תכיפות. אמר שמואל ובלבד שלא יהא אספר יוצא מתחת ידו טפח. ואסיקנא הלכה למעשה שלא יהא אספר יוצא מתחת ידו טפח, כלומר אינו משו(ו)לשל האספר מתחת ידו כדי כריכה. וכן לא יהא אספר הניתן בראש הבהמה וראש האספר ביד [האדם] המושך הבהמה, [וכן לא יהא האספר] אותו דביני ביני יגביהנו שלא יהא קרוב לקרקע טפח, וכן הלכה. פי' מטוטלת, צביחה.

מסורת הש"ס

א) [ל"ל להסס], ב) [ל"ל ונמ], ג) שבועות ה: וגעיעס פ"ק מ"ס, ד) [שבועות ו:], ה) [תמיד לג:], ו) [ביצה לג:], ז) כלאים פ"ח מ"ו [ב"ק נד:], ח) [ל"ל והסמנן], ט) כלאים פ"ט מ"ו [יבמות ס: ועיין מ"ש בחי' ובמ"ק כז: ומ"ש לקמן סג.], י) [ביצה כט:], כ) [ברכות כה. ושם נסמנו], ל) [יעב"ץ מה"ז], מ) [עי' רש"י יחזקאל כז יח ומ"ש לקמן], נ) [ל"ל אחר ד"ה והסמנן], ס) [וע"ע מופסות ממחת ל: ד"ה ונימא],

גליון הש"ס

רש"י ד"ה שמכבנין וכו' ביום שנולד. עי' רש"י יחזקאל כז יח: שם ד"ה בלאים דהבלים וכו' דבר שאין מתכוין אסור. עי' לקמן קמ ע"ת ברש"י ד"ה אחר וכו' דאיכא דמפני להו לתנאי. כעין זה מגילה לג ע"ת:

מוסף רש"י

בן יומו. ביום שנולד (שבועות ה:). שמכבנין אותו למילת. כמו (ניטין יז:) מגמן בגמני לגמי, פרמוי"ל, והוא ביש נפש קוקיון ניפק"ת, שמחכרין בו פתימות פי החלוק, כך כשעולד הכבש וכאם לוחכתו אין במרו נקי בפומו יוס, והרופא לכניעו למילת עושה לכבש מעטה עור ומכנעו עליו שלא יתפרד ונמלא לאמר מכוסף כל הימים (שבועות ה:). לחינגא. מחול, ועל שם שגני אדם מקבצים וכולנים בשוק בעין קוקבות בממולות, קרו ליה מיגנא (ביצה לג:). התוכף תכיפה אחת. תופר תחיבה אחת (מנחות לם:). פוינ"ט, שמחבר תחיבה אחת בחחטו ומיכר לכלאים בגד אחר וכגד בשתים יחד, אינו מיכור בשתים משתי תכיפות, לכך כתיב בגד אחר בשתי תכיפות שיחברם יפה יפה (יבמות ה:). הלכה למעשה. לפסוק כמיב יחדיו על המעשה (ע"ז עד:).

מוסף תוספות

א. ולהאי לישנא גנובי למה להו. ניטר"פ. ב. ומר הלכה כמר. תוס' הרא"ש. ג. [פ"י] לר' יהודה ור' יוסי, ודבוותה פרקינן בעלמא. ניטר"פ. ד. למשוך. מי כר"ן. ה. דליכא משוי מסתמא. ניטר"פ. ובכלאי בהמה לא אסרינן אלא כשעושין מלאכה כדכתיב לא תחרוש בשור ובחמור יחדו. פפקי הרא"ש פימן ס'. ו. הוא לבדו. תוס' הרא"ש. ז. ואע"ג דבשבת מיירי בריישא קתני אגב גררא דינא דהבלים בחול. ניטר"פ. ח. רב חסדא. פפקי הרא"ש פימן ס'. עי' מהרש"ל). ט. אגב שמנים. ניטר"פ. י. שחל להיות בע"ש. ניטר"פ. עי' מהר"ס). יא. דהכא הא איכא משוי. ניטר"פ. יב. ולהאי שינויא אסור לנהוג שור וחמור בקשורים יחד בחבל. פפקי הרא"ש פימן ס'. ומ"מ בלא כריכה לא מיתסר אע"ג שנושאים החבלים דלא חשיבא יחדיו כשאין החבל שביניהם קשור בשניהם. ניטר"פ.

עין משפט נר מצוה

לא א ב ג מיי' פ"כ מהל' שבת הלכה יג סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סי' שם סעיף ו:

לב ד מיי' שם הלכה ט טוש"ע שם סעי' טו:

לג ה מיי' שם הלכה י טוש"ע שם סעיף יג:

לד ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף יד:

לה ז מיי' פ"ע מהל' כלאים הלכה יו"ד סמג לאוין רפג רפ"ג טוש"ע י"ד סי' רצ סעיף ב:

לו ח מיי' פ"כ מהל' שבת הלכה כד סמג לאוין רפג טוש"ע י"ד סי' ש סעיף ב:

לז ט מיי' פ"כ מהל' שבת הלכה ט סמג לאוין סה טוש"ע או"ח סי' ש"ח סעיף טז:

תורה אור השלם

1 וַיֹּאמֶר מָה הָעָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נָתַתָּה לִי אָחִי וַיִּקְרָא לָהֶם אֶרֶץ כָּבוֹל עַד הַיּוֹם הַזֶּה: מלכים א ט יג

2 וַיֵּצֵא חִירָם מִצֹּר לִרְאוֹת אֶת הֶעָרִים אֲשֶׁר נָתַן לוֹ שְׁלֹמֹה וְלֹא יָשְׁרוּ בְּעֵינָיו: מלכים א ט יב

לעזי רש"י

קויל"א [קיביל"א]. קרסול.

נושקי"א. סיכה, מכבנה.

פושל"א. רחמת-זנב.

חלדרוב"א. דבשת.

רבינו חננאל

שית זונה. **כבולות**, מלשון כבלים כדכתיב ארץ כבול וגו'. ופירושה דמישתקעא כרעא בגוה כי כבלא שהיא עפרא וחזל, וזו היא חומטון. **כבונות**. מכבנין עור הטלה מיום לידתו עד ח' ימים, וזהו צמר רך הנקרא מילא. ר' יהודה אומר עזים יוצאות צרורות **ליבש אבל לא לחלב**. כיון דאשתכח ת"ק דברייתא כר' יהודה דמתניתין, ורב אמר הילכתא כוותייהו, הלכה כמותם. ואפילו ר' יהודה לא חלק אלא אמר כך הלכה, לצרור דדי בהבמה לצמקן כדי שתתעבר בהבמה מותר, אבל מי מפים, כלומר מי המבחין בין קשירת דד ליבש, לקשירת דד לחלב. וקי"ל הילכתא כרב באיסורי, וכן הילכתא, ואע"פ שר' יוסי חולק. **לא יצא הגמל במטולטלת כר'.** תנא לא יצא הגמל במטולטלת (בחטרת) [התלויה בחוטרתו] שתיכנס בו הרוח, אבל יוצא בזנבו תיכנס בו הרוח. **לא עקוד ולא רגול.** אוקמה רב יהודה עקוד יד ורגל כעקידת יצחק בן אברהם, רגול שלא יכוף על זרועו ויקשור, ותניא כוותיה. ולא יקשור גמלים זה בזה וימשוך. ירושלמי שלא יהו אומרים פלוני יוצא לעשות מלאכתו בשבת. פי' חינגא, שוק, מלשון חג איד חגיגת גוים. **אבל מכנים הוא חבלים לתוך ידו ובלבד שלא יכרוך.** אתינן למימר הא דתנן ובלבד שלא יכרוך משום דנראה כאילו מושך האדם עם הבהמה ומשום כלאים. והתנן בכלאים בסוף פרק ח' אדם מותר עם כולם לחרוש ולמשוך, אלא משום כלאים דחבלין חיישינן דלמא חבל אחד צמר ואחד פשתים וכיון